

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

5. března 2009*

Ve věci C-545/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Sofijski gradski sad (Bulharsko) ze dne 19. listopadu 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 4. prosince 2007, v řízení

Apis-Hristovič EOOD

proti

Lakorda AD,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts (zpravodaj), předseda senátu, T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász a J. Malenovský, soudci,

* Jednací jazyk: bulharština.

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: N. Nančev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. listopadu 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Apis-Hristovič EOOD E. Markovem a A. Andréevem, advokati,

- za Lakorda AD D. Matevou a M. Mladenovem, advokati,

- za bulharskou vládu E. Petranovou a D. Drambozovou, jakož i A. Ananievem, jako zmocněnci,

- za Komisi Evropských společenství N. Nikolovou a H. Krämerem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky,
rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká čl. 7 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. L 77, s. 20; Zvl. vyd. 13/15, s. 459).

- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Apis-Hristovič EOOD (dále jen „Apis“) a Lakorda AD (dále jen „Lakorda“), dvěma společnostmi založenými podle bulharského práva, které uvádějí na trh elektronické databáze obsahující oficiální právní údaje.

Právní rámec

- 3 Cílem směrnice 96/9 je podle jejího čl. 1 odst. 1 „právní ochran[a] databází nezávisle na jejich formě“.

- 4 Pro účely použití uvedené směrnice je pojem „databáze“ definován v jejím čl. 1 odst. 2 jako „soubor děl, údajů nebo jiných nezávislých prvků, které jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a které jsou jednotlivě přístupné elektronickými nebo jinými prostředky“.

5 Podle čl. 1 odst. 3 téže směrnice „[o]chrana podle této směrnice se nevztahuje na počítačové programy používané při pořizování nebo provozování databází přístupných elektronickými prostředky“.

6 Článek 2 směrnice 96/9 stanoví:

„Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčeny předpisy Společenství upravující, na [upravující]:

a) právní ochranu počítačových programů;

[...]“

7 Článek 3 odst. 1 uvedené směrnice zavádí autorskoprávní ochranu „databáz[í], které způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu představují vlastní duševní výtvar autora“.

8 Článek 7 téže směrnice, nazvaný „Předmět ochrany“, zavádí zvláštní právo takto:

„1. Členské státy stanoví pro pořizovatele databáze právo zabránit vytěžování a/nebo [nebo] zužitkování celého obsahu databáze nebo jeho kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části, pokud pořízení, ověření nebo předvedení tohoto obsahu potvrzuje kvalitativně a/nebo kvantitativně podstatný vklad [svědčí o kvantitativně nebo kvalitativně podstatném vkladu].

2. Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) ‚vytěžováním‘ trvalý nebo dočasný přenos celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad [nosič], a to jakýmkoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem;

- b) ‚zužitkováním‘ jakýkoli způsob zpřístupnění veřejnosti celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části rozšiřováním rozmnoženin, pronájemem, spojením on-line nebo jinými způsoby přenosu. Prvním prodejem rozmnoženiny databáze ve Společenství nositelem práva nebo s jeho souhlasem se vyčerpá právo na kontrolu opětného prodeje této rozmnoženiny ve Společenství;

Veřejné půjčování se nepovažuje za vytěžování ani zužitkování.

3. Právo podle odstavce 1 může být převedeno, postoupeno nebo může být předmětem licenční smlouvy.

4. Právo podle odstavci [odstavce] 1 se uplatní nezávisle na tom, zda daná databáze podléhá ochraně podle autorského práva nebo podle jiných práv. Uplatní se rovněž nezávisle na tom, zda obsah databáze podléhá ochraně podle autorského práva nebo podle jiných práv. Ochranou databází podle práva podle odstavce 1 nejsou dotčena práva týkající se jejich obsahu.

5. Opakované a systematické vytěžování a/nebo [nebo] zužitkování nepodstatných částí obsahu databáze, které předpokládá činnost v rozporu s obvyklým užíváním databáze nebo které neodůvodněně poškozuje oprávněné zájmy pořizovatele databáze, není dovoleno.“

- 9 V bulharském právu je právní ochrana databází upravena zákonem o právu autorském a o právech souvisejících (Zakon za avtorskoto pravo i srodnite mu prava, *Daržaven vestnik* č. 56 ze dne 29. června 1993) v pozměněném znění vyhlášeném v *Daržaven vestnik* č. 73 ze dne 5. září 2006 (dále jen „ZAPSP“). Ustanovení čl. 1 odst. 2 a 3 směrnice 96/9 byla provedena čl. 2 bodem 13 dodatečných ustanovení ZAPSP a ustanovení čl. 7 odst. 1 a 2 uvedené směrnice článkem 93b a čl. 93c odst. 1 tohoto zákona.

Skutkový základ sporu v původním řízení a předběžné otázky

- 10 Společnost Apis předložila Sofijski gradski sad (městský soud v Sofii) žalobu směřující jednak k tomu, aby společnost Lakorda ukončila údajně protiprávní vytěžování a zužitkování podstatné částí modulů společnosti Apis nazvaných „Apis pravo“ („Apis

právo“) a „Apis praktika“ („Apis judikatura“), které jsou součástí souhrnného právního informačního systému, jímž byl v rozhodné době z hlediska skutečností v původním řízení „Apis 5x“, poté „Apis 6“, a jednak k náhradě újmy, která vznikla žalobkyni v původním řízení z důvodu jednání společnosti Lakorda.

- 11 Apis tvrdí, že je pořizovatelem databází ve smyslu ZAPSP a že provedla podstatný vklad do shromažďování, ověřování, systematizování a aktualizace údajů obsažených v jejích modulech „Apis pravo“ a „Apis praktika“. Hlavní činnosti spojené s tímto vkladem spočívaly v digitalizaci, konverzi, korektorské práci, technologickém zpracování, konsolidaci normativních aktů a právnickém zpracování.
- 12 Společnost Apis tvrdí, že osoby, které u ní dříve pracovaly v jejím oddělení informatiky před tím, než založily společnost Lakorda, protiprávně vytěžily podstatné části jejích modulů, což umožnilo společnosti Lakorda pořídit si a uvést na trh v září 2006 vlastní moduly nazvané „Balgarsko pravo“ („bulharské právo“) a „Sadebna praktika“ („judikatura soudů“), které jsou součástí souhrnného právního informačního systému „Lakorda legis“.
- 13 Apis tvrdí, že společnost Lakorda bez jejího povolení vytěžila z modulu „Apis pravo“ konsolidovaná znění více než 19 700 dokumentů, jako jsou platné normativní akty, akty, kterými se mění nebo zrušují dřívější akty, jakož i akty, které nemají normativní povahu. Krom toho více než 2500 dokumentů, jako jsou dřívější znění normativních aktů z období od roku 2001 do roku 2006, bylo vytěženo z modulu „Apis pravo“ a využito v systému „Lakorda legis“. 82,5 % všech dokumentů obsažených v uvedeném modulu tak bylo vytěženo a využito společností Lakorda, což představuje kvantitativně podstatnou část obsahu tohoto modulu.
- 14 Krom toho podle tvrzení společnosti Apis 2516 nezveřejněných soudních rozhodnutí, která tato společnost získala se souhlasem dotčených soudů a jež shromáždila do svého modulu „Apis praktika“, společnost Lakorda vytěžila a začlenila do modulu „Sadebna

praktika“, což s ohledem na zvláštní hodnotu této nezveřejněné judikatury podle společnosti Apis představuje kvalitativně podstatnou část modulu „Apis praktika“.

- 15 Apis tvrdí, že vytěžování a zužitkování prováděné společností Lakorda se týkalo nejen dokumentů uvedených v modulech „Apis pravo“ a „Apis praktika“, ale také údajů souvisejících s těmito dokumenty, jako jsou vzájemné odkazy uvedené v těchto dokumentech a právní definice určitých termínů a pojmů. Skutečná existence tohoto protiprávního jednání je potvrzena tím, že moduly společnosti Lakorda mají vlastnosti totožné s vlastnostmi vlastních modulů společnosti Apis, jako jsou mimo jiné redakční poznámky, odkazy na překlady do anglického jazyka, ovládací příkazy, hypertextové odkazy a popis chronologie normativních aktů.
- 16 Společnost Lakorda popírá jakékoliv protiprávní vytěžování z modulů společnosti Apis a jejich zužitkování. Tvrdí, že její systém „Lakorda legis“ je výsledkem významného samostatného vkladu ve výši 215 000 BGN. Na vytvoření tohoto systému se podílela skupina složená z inženýrů, právníků, jakož i správců databází na základě originálních počítačových programů určených k vytvoření, aktualizaci a zobrazení databází, které umožnily o mnoho rychlejší a výkonnější zpracování údajů a přístup k informacím. Její moduly se kromě toho vyznačují strukturou, která je podstatně odlišná od struktury modulů společnosti Apis.
- 17 Společnost Lakorda uvádí, že za účelem úspěšného provedení svého projektu se opřela o své vztahy s jednotlivými vnitrostátními a evropskými orgány. Kromě toho využila zdroje přístupné veřejnosti, jako jsou *Daržaven vestnik* (*Úřední věstník Bulharské republiky*) a oficiální internetové stránky vnitrostátních orgánů a soudů, což vysvětluje velmi podobný obsah jejích modulů a modulů společnosti Apis, jakož i přítomnost, i když omezenou, vlastností obdobných vlastnostem modulů společnosti Apis, pokud jde zejména o odkazy na překlady a ovládací příkazy. Ostatně podle ZAPSP se na oficiální akty státních orgánů nevztahuje režim autorskoprávní ochrany.

- 18 Společnost Lakorda dodává, že velká většina redakčních poznámek, jakož i hypertextových odkazů, které jsou uvedeny v systému „Lakorda legis“, je výsledkem osobní koncepce spočívající ve zpracování, klasifikaci a velmi podrobném systematickém označování uvedených aktů. Zmíněný systém tak obsahuje 1 200 000 strukturovaných a samostatně přístupných údajů a více než 2 700 000 hypertextových odkazů, vytvořených podle originální metody rozeznání a přiřazení. Krom toho existují významné rozdíly mezi soudními rozhodnutími uvedenými v informačních systémech společnosti Lakorda a soudními rozhodnutími uvedenými v informačních systémech společnosti Apis, zejména na úrovni částí, které jsou označeny jako základní pro čtení dotčeného rozhodnutí. Pokud jde o redakční techniky, které jsou použity v modulech Apis, tyto vyplývají z platných obecných pravidel interpunkce v bulharském jazyce.
- 19 Sofijski gradski sad tvrdí, že k prokázání toho, zda ve věci, která mu byla předložena, došlo k protiprávnímu jednání, musí vyložit a použít čl. 93c odst. 1 ZAPSP, který provádí čl. 7 odst. 2 směrnice 96/9.
- 20 Uvedený soud zdůrazňuje jednak to, že otázka, která je základní pro spor v původním řízení spočívá v údajném protiprávním vytěžení obsahu modulů společnosti Apis provedeném společností Lakorda, a jednak to, že tento obsah tvoří akty státních orgánů, které jsou neustále měněny, doplňovány nebo rušeny a má za to, že ke zjištění, zda došlo k porušení ZAPSP, je třeba určit jak okamžik, kdy k tomuto údajnému vytěžení došlo, tak to, zda toto vytěžení představuje trvalý, nebo dočasný přenos.
- 21 Vzhledem k tomu, že tyto dva posledně uvedené pojmy nejsou definovány v ZAPSP, si předkládající soud klade otázku, zda pro výklad výrazů „trvalý“ a „dočasný“ uvedených v čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice 96/9 je třeba použít kritérium založené na délce doby přenosu nebo na délce doby uchování vytěženého produktu na jiném nosiči. Má za to, že pokud by mělo být přijato druhé kritérium, znamenalo by to ověřit, zda databáze, ze které bylo údajně vytěženo, byla trvale uložena na pevném nosiči („hardware“), přičemž v tom případě by se jednalo o trvalý přenos, nebo zda naopak byla databáze uložena dočasně v operační paměti počítače, a v tom případě by se jednalo o dočasný přenos.

- 22 S ohledem na tvrzení společnosti Lakorda, podle něhož moduly „Apis pravo“ a „Apis praktika“ představují kvantitativně nepodstatnou část jejího systému „Lakorda legis“, má předkládající soud krom toho za to, že musí vyložit pojem „kvantitativně podstatné části“ ve smyslu čl. 7 odst. 1 a 2 směrnice 96/9. Klade si v tomto ohledu otázku, zda pro ověření, zda k vytěžení takové části došlo, je třeba srovnat počet údajů vytěžených ze zmíněných modulů s počtem údajů obsažených v modulech společnosti Lakorda, které se posoudí samostatně, nebo naopak společně.
- 23 Tvrzení společnosti Apis týkající se toho, že v jejím modulu „Apis praktika“ se nacházejí soudní rozhodnutí získaná od soudů, jejichž judikatura není přístupná veřejnosti, vede předkládající soud k tomu, aby si položil otázku, zda relevantním kritériem pro posouzení toho, zda se jedná o kvalitativně podstatnou část obsahu databáze ve smyslu čl. 7 odst. 1 a 2 směrnice 96/9, je přístupnost údajů za účelem jejich shromáždění nebo význam informační hodnoty těchto údajů.
- 24 Konečně si předkládající soud klade otázku, zda pro účely prokázání toho, že došlo k vytěžení ve smyslu článku 7 směrnice 96/9, je třeba srovnat nejen databáze jako takové, ale také počítačové programy určené ke správě těchto databází.
- 25 Vzhledem k tomu, že se Sofijski gradski sad setkal s těmito obtížemi týkajícími se výkladu, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jak je třeba vykládat a vymežit pojmy ‚trvalý přenos‘ a ‚dočasný přenos‘ za účelem určení,

- zda došlo k vytěžování ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice [96/9] z databáze, která je přístupná elektronickými prostředky[?]

 - od kterého okamžiku je [třeba] připustit, že došlo k vytěžování ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice [96/9] z databáze, která je přístupná elektronickými prostředky[?]

 - jaký význam má pro posouzení vytěžování skutečnost, že tímto způsobem vytěžený obsah databáze sloužil k vytvoření nové a pozměněné databáze?
- 2) Které kritérium je třeba použít při výkladu pojmu ‚vytěžování kvantitativně podstatné části‘, jsou-li databáze rozděleny do jednotlivých podskupin a jsou-li používány v těchto podskupinách, které jsou samostatnými tržními produkty? Je třeba použít jako kritérium rozsah databáze v celém tržním produktu, nebo rozsah databáze v dotčené podskupině?
- 3) Je při výkladu pojmu ‚kvalitativně podstatná část‘ třeba použít jako kritérium okolnost, že určitý druh údajně vytěžených údajů byl pořizovatelem databáze získán ze zdroje, který není všeobecně přístupný, takže získání údajů bylo možné jen vytěžením z databáze právě tohoto pořizovatele?
- 4) Která kritéria je třeba použít pro určení, zda došlo k vytěžování databáze, která je přístupná elektronickými prostředky? Může být za indicii nastalého vytěžování

považováno to, že databáze pořizovatele má specifickou strukturu, poznámky, odkazy, ovládací příkazy, pozice, hypertextové odkazy a redakční texty a tyto prvky lze nalézt i v databázi osoby, která se dopustila údajného protiprávního jednání? Hrají v rámci tohoto posuzování roli různé originální struktury uspořádání obou vzájemně porovnávaných databází?

- 5) Má počítačový program/systém pro správu databáze dopad na určení, zda došlo k vytěžování, jestliže není částí databáze?

- 6) Vzhledem k tomu, že podle směrnice [96/9] a judikatury Soudního dvora je ‚kvalitativně a kvantitativně podstatná část databáze‘ spojena s podstatným vkladem do pořízení, ověření a předvedení databáze, jak je nutno vykládat tyto pojmy v souvislosti s normativními a individuálními akty státních výkonných orgánů, které jsou přístupné veřejnosti, jakož i s jejich úředními překlady a judikaturou?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- ²⁶ Společnost Lakorda se domnívá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce není nezbytná k vyřešení sporu v původním řízení.

- 27 Lakorda v tomto ohledu tvrdí, že tento spor se netýká toho, jak je třeba vykládat takové pojmy jako jsou pojmy „vytěžování“ nebo „podstatná část obsahu databáze“ ve smyslu směrnice 96/9. Uvádí, že pojem „vytěžování“ je definován v bulharském právu a že ustanovení této směrnice, jichž se týká žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, již byla vyložena Soudním dvorem. Dodává, že pokud jde o údajné protiprávní vytěžování, které jí je vytýkáno, předkládající soud může posoudit důkazy, které mu byly poskytnuty účastníky řízení, ve světle zejména technického a účetního znaleckého posudku, které si vyžádal a obdržel pro účely rozhodnutí sporu v původním řízení, aniž by se podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru jevilo jako nezbytné.
- 28 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru (rozsudky ze dne 15. prosince 1995, *Bosman*, C-415/93, Recueil, s. I-4921, bod 59; ze dne 31. ledna 2008, *Centro Europa 7*, C-380/05, Sb. rozh. s. I-349, bod 52, a ze dne 16. prosince 2008, *Michaniki*, C-213/07, Sb. rozh. s. I-9999, bod 32).
- 29 V důsledku toho, jestliže se položené otázky týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména rozsudek ze dne 25. února 2003, *IKA*, C-326/00, Recueil, s. I-1703, bod 27, a výše uvedený rozsudek *Michaniki*, bod 33).
- 30 Odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také tehdy, pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz zejména rozsudek ze dne 13. března 2001, *PreussenElektra*, C-379/98, Recueil, s. I-2099, bod 39, a výše uvedený rozsudek *Michaniki*, bod 34).

- 31 Je třeba nicméně uvést, že na projednávanou věc se nevztahuje žádný z případů uvedených v předchozím bodě. Naopak z popisu právního a skutkového rámce věci v původním řízení obsaženého v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, což bylo ostatně potvrzeno na jednání, že řešení sporu, který byl předložen předkládajícímu soudu je podmíněno zejména tím, že tento soud získá bližší údaje týkající se pojmů „vytěžování“ a kvalitativně a kvantitativně „podstatná část“ obsahu databáze ve smyslu článku 7 směrnice 96/9.
- 32 Je třeba dodat, že rámci řízení upraveného v článku 234 ES, založeného na jasné dělbě činností mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, spadá posouzení skutkových okolností věci do pravomoci vnitrostátního soudu. Soudní dvůr mu však může za účelem poskytnutí užitečné odpovědi v duchu spolupráce s vnitrostátními soudy poskytnout všechny údaje, o nichž má za to, že jsou nezbytné (viz rozsudek ze dne 1. července 2008, MOTOE, C-49/07, Sb. rozh. s. I-4863, bod 30 a citovaná judikatura).
- 33 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K věci samé

- 34 První, čtvrtá a pátá otázka, které je třeba přezkoumat společně, se týkají především pojmu „vytěžování“ jakožto fyzického přenosu údajů v kontextu směrnice 96/9. Druhá, třetí a šestá otázka, které je rovněž třeba spojit pro účely společného přezkumu, se týkají především pojmu kvalitativně a kvantitativně podstatné části obsahu databáze v témže kontextu.

K první, čtvrté a páté otázce, které se týkají pojmu „vytěžování“ ve smyslu článku 7 směrnice 96/9

- 35 Svou první otázkou předkládající soud žádá o výklad pojmů „trvalý přenos“ a „dočasný přenos“ použitých v čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice 96/9 za účelem definice pojmu „vytěžování“. Klade si rovněž otázku, od kterého okamžiku se má za to, že došlo k vytěžování z databáze přístupné elektronickými prostředky a dále zda skutečnost, že obsah, který byl vytěžen z databáze, sloužil k vytvoření nové pozměněné databáze, může ovlivnit posouzení toho, zda došlo k takovému vytěžování.
- 36 Čtvrtá otázka se v podstatě týká relevance – v rámci posouzení toho, zda došlo k vytěžování z databáze přístupné elektronickými prostředky – jednak okolnosti, že fyzické a technické vlastnosti této databáze lze nalézt také v databázi osoby, která údajně porušila zvláštní právo, a jednak rozdílu v strukturálním uspořádání obou dotčených databází.
- 37 Pátou otázkou se předkládající soud táže, zda počítačový program použitý pro správu databáze, který není její součástí, má dopad na posouzení toho, zda došlo k vytěžování.
- 38 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pojem „vytěžování“ je definován v čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice 96/9 jako „trvalý nebo dočasný přenos celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný nosič, a to jakýmkoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem“.
- 39 Vzhledem k tomu, že je pojem „vytěžování“ použit v různých ustanoveních článku 7 směrnice 96/9, je třeba na přezkoumávané otázky odpovědět v rámci obecného

kontextu tohoto článku (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 9. října 2008, Directmedia Publishing, C-304/07, Sb.rozh. s. I-7565, bod 28).

- 40 Soudní dvůr již rozhodl, že s ohledem na výrazy použité v čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice 96/9 k definici pojmu „vytěžování“, jakož i na cíl zvláštního práva zavedeného zákonodárcem Společenství (viz v tomto ohledu rozsudek ze dne 9. listopadu 2004, The British Horseracing Board a další, C-203/02, Sb. rozh. s. I-10415, body 45, 46 a 51, jakož i výše uvedený rozsudek Directmedia Publishing, body 31 až 33), musí být tento pojem v kontextu zmíněného článku 7 vykládán v širokém smyslu jako vztahující se k jakémukoliv jednání, která spočívá v neoprávněném přivlastnění si celé databáze nebo její části, přičemž povaha a forma použitého postupu není v tomto ohledu důležitá (viz v tomto smyslu výše uvedené rozsudky The British Horseracing Board a další, body 51 a 67, jakož i Directmedia Publishing, body 34, 35, 37 a 38).
- 41 Rozhodujícím kritériem je v tomto ohledu to, že došlo k jednání, které spočívá v „přenosu“ celého obsahu dotyčné databáze nebo jeho části na jiný nosič, který je stejné povahy jako nosič uvedené databáze nebo povahy jiné. Takový přenos předpokládá, že celý obsah databáze nebo jeho část se ocitne na jiném nosiči, než je původní nosič databáze (viz výše uvedený rozsudek Directmedia Publishing, bod 36).
- 42 V tomto kontextu je třeba ve vztahu k první otázce předkládajícího soudu uvést, že – jak vyplývá ze samotného znění čl. 7 odst. 2 písm. a) směrnice 96/9 – zákonodárce Společenství zamýšlel zahrnout do pojmu „vytěžování“ ve smyslu zmíněného článku 7 nejen jednání spočívající v „trvalém přenosu“, ale také jednání odpovídající „dočasnému přenosu“.
- 43 Jak na jednání upřesnily Komise Evropských společenství, cílem uvedeného zákonodárce bylo výslovně vyloučit uplatnění určité formy pravidla *de minimis* při výkladu a použití pojmu „přenos“ ve smyslu článku 7 směrnice 96/9. Krom toho, jak rovněž potvrdila Komise na jednání, samotná uvedená směrnice zajisté nespojuje s trvalým nebo naopak dočasným charakterem dotčeného přenosu žádný zvláštní

právní následek. Nicméně otázka, zda došlo k trvalému nebo dočasnému přenosu, může mít v závislosti na kontextu dotčeného vnitrostátního práva význam pro účely posouzení závažnosti případného porušení zvláštního práva pořizovatele chráněné databáze nebo také rozsahu nahraditelné újmy vztahující se k takovému porušení.

- 44 Podobně jako Komise je třeba mít za to, že rozlišení mezi trvalým a dočasným přenosem spočívá v délce doby uchování prvků vytěžených z původní databáze na jiném nosiči. Jedná se o trvalý přenos, pokud jsou zmíněné prvky trvalým způsobem uloženy na jiném nosiči, než je původní nosič, zatímco o dočasný přenos se jedná tehdy, pokud jsou tyto prvky uloženy na omezenou dobu na jiném nosiči, například v operační paměti počítače.
- 45 Pokud jde o okamžik, kdy došlo k vytěžování z elektronické databáze, musí se mít za to, že jím je okamžik, kdy došlo k uložení vytěžených prvků na jiný nosič, než je nosič původní databáze bez ohledu na to, zda mělo toto uložení trvalý nebo dočasný charakter.
- 46 Krom toho cíl sledovaný jednáním, které spočívá v přenosu, je nepodstatný pro účely posouzení toho, zda došlo k vytěžování. Je tak nevýznamné, že dotčené jednání spočívající v přenosu má za cíl vytvoření jiné databáze, ať již konkurenční ve vztahu k původní databázi, nebo nikoli, stejného či jiného rozsahu, nebo že toto jednání souvisí s jinou činností, ať již komerční, nebo nikoli, než je vytváření databáze (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Directmedia Publishing*, body 46 a 47 a citovaná judikatura).
- 47 Jak potvrzuje třicátý osmý bod odůvodnění směrnice 96/9, pro účely výkladu pojmu „vytěžování“ není rovněž významné, že přenos obsahu chráněné databáze na jiný nosič

vede k uspořádání nebo organizaci dotyčných prvků, které se liší od uspořádání, kterým se vyznačuje původní databáze (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Directmedia Publishing, bod 39).

48 Okolnost, že celý obsah takové databáze, která podléhá ochraně podle zvláštního práva nebo jeho část se nachází v jiné databázi v pozmeněné formě, v důsledku toho a s ohledem na technické možnosti změny uspořádání elektronických databází nebrání jako taková zjištění, že došlo k vytěžování. To platí také pro okolnost, zmíněnou předkládajícím soudem ve čtvrté otázce, která se týká rozdílů v strukturálním uspořádání obou dotčených databází.

49 V tomto ohledu je třeba rovněž upřesnit, že pokud je prokázáno, což přísluší posoudit předkládajícímu soudu, že obsah nebo podstatná část obsahu databáze, která podléhá ochraně podle zvláštního práva, byla přenesena bez povolení jejího pořizovatele na nosič, který vlastní jiná osoba, za tím účelem, aby byl poté zpřístupněn veřejnosti, například ve formě jiné, případně pozmeněné databáze, může taková skutečnost ukazovat kromě vytěžování také na zužitkování ve smyslu článku 7 směrnice 96/9 vzhledem k tomu, že pojem „zužitkování“ se vztahuje na jakékoliv neoprávněné zpřístupnění obsahu chráněné databáze nebo podstatné části takového obsahu veřejnosti (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek The British Horseracing Board a další, body 61 a 67).

50 Jak uvedla Komise, je kromě toho třeba zdůraznit, že okolnost, jejíž existenci má rovněž ověřit předkládající soud, že k protiprávnímu vytěžování z chráněné databáze došlo za účelem vytvoření a uvedení na trh nové databáze, která je konkurenční ve vztahu k původní databázi, se může případně ukázat relevantní pro účely posouzení rozsahu újmy způsobené tímto jednáním pořizovateli původní databáze.

- 51 Pokud jde o okolnost, kterou zmiňuje také předkládající soud ve své čtvrté otázce, spočívající v tom, že fyzické a technické vlastnosti obsahu databáze se nacházejí také v obsahu jiné databáze, může být vykládána jako indicie toho, že došlo k přenosu mezi těmito dvěma databázemi, a tedy k vytěžování. Jak zdůraznila společnost Lakorda, přísluší nicméně uvedenému soudu, aby posoudil, zda tuto shodu nelze vysvětlit jinými skutečnostmi, jako jsou totožný charakter zdrojů použitých při vytváření obou databází a výskyt takových vlastností v těchto společných zdrojích.
- 52 Podobně jako učinila bulharská vláda, je třeba upřesnit také to, že skutečnost, že prvky získané pořizovatelem databáze ze zdrojů, které nejsou přístupné veřejnosti, jsou uvedeny rovněž v databázi jiného pořizovatele, jako taková nestačí k prokázání toho, že došlo k přenosu z nosiče první databáze na nosič druhé databáze s ohledem na to, že uvedené prvky mohly být získány přímo pořizovatelem této posledně uvedené databáze ze stejných zdrojů, jako byly zdroje, které použil první pořizovatel. Taková skutečnost však může představovat indicii toho, že došlo k vytěžování.
- 53 Konečně, jak tvrdí bulharská vláda a Komise, okolnost – které se dovolávala společnost Lakorda ve věci v původním řízení a která vedla k položení páté otázky – týkající se originálního charakteru počítačového programu, který použila pro správu své databáze osoba, jež údajně porušila zvláštní právo pořizovatele jiné databáze, se jistě může ukázat případně jako relevantní v kontextu směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů (Úř. věst. L 122, s. 42; Zvl. vyd. 17/01, s. 114) [viz v tomto ohledu dvacátý třetí bod odůvodnění a čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice 96/9].
- 54 Naproti tomu taková okolnost nemůže jako taková vyloučit to, že všechny prvky nebo jejich části, které jsou uloženy na nosiči databáze osoby, která se údajně dopustila takového porušení, pocházejí z neoprávněného přenosu těchto prvků z nosiče chráněné databáze.

55 S ohledem na výše uvedené je na první, čtvrtou a pátou otázku třeba odpovědět takto:

- Vymezení pojmů „trvalý přenos“ a „dočasný přenos“ ve smyslu článku 7 směrnice 96/9 spočívá v kritériu délky doby uchování prvků vytěžených z chráněné databáze na jiném nosiči, než je nosič této databáze. Okamžikem, kdy došlo k vytěžování ve smyslu zmíněného článku 7 z chráněné databáze, která je přístupná elektronickými prostředky, je okamžik, kdy byly přenesené prvky uloženy na jiný nosič, než je nosič této databáze. Tento pojem „vytěžování“ nezávisí na cíli, který sledovala osoba, jež se dopustila dotčeného jednání, na případných změnách obsahu takto přenesených prvků, které provedla tato osoba, ani na případných rozdílech mezi strukturálním uspořádáním dotčených databází.

- Okolnost, že fyzické a technické vlastnosti, kterými se vyznačuje obsah chráněné databáze, jsou obsaženy rovněž v databázi jiného pořizovatele, může být vykládána jako indicie toho, že došlo k vytěžování ve smyslu článku 7 směrnice 96/9, ledaže takovou shodu lze vysvětlit jinými skutečnostmi než přenosem mezi oběma dotčenými databázemi. Skutečnost, že prvky získané pořizovatelem databáze ze zdrojů, které nejsou přístupné veřejnosti, jsou uvedeny rovněž v databázi jiného pořizovatele, jako taková nestačí k prokázání takového vytěžování, ale může představovat jeho indicii.

- Povaha počítačových programů použitých pro správu dvou elektronických databází nepředstavuje kritérium pro posouzení toho, zda došlo k vytěžování ve smyslu článku 7 směrnice 96/9.

Ke druhé, třetí a šesté otázce, které se týkají pojmu „podstatná část obsahu databáze“ ve smyslu článku 7 směrnice 96/9

- 56 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, jak je třeba vykládat pojem „vytěžování kvantitativně ‚podstatné části‘ obsahu databáze ve smyslu článku 7 směrnice 96/9“, jsou-li dotčené databáze v rámci jednoho souboru prvků tvořeny samostatnými „podskupinami“ (moduly), které jsou samostatnými tržními produkty.
- 57 Podstatou třetí otázky je, zda okolnost, že některé z prvků údajně vytěžených z databáze byly získány pořizovatelem databáze ze zdroje, který není přístupný veřejnosti, může mít vliv na výklad pojmu „kvalitativně ‚podstatná část‘ obsahu databáze ve smyslu článku 7 směrnice 96/9“.
- 58 Podstatou šesté otázky předkládajícího soudu je, jak je třeba vykládat v kontextu článku 7 směrnice 96/9 pojem „podstatná část obsahu databáze“ s ohledem na úpravu již obsaženou v judikatuře Soudního dvora, pokud tato databáze obsahuje oficiální akty, které jsou přístupné veřejnosti, jako jsou normativní akty a individuální akty státních výkonných orgánů a jejich oficiální překlady, jakož i judikaturu.
- 59 Pokud jde o druhou otázku položenou předkládajícím soudem, je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora se pojem „kvantitativně podstatná část obsahu chráněné databáze“ vztahuje k objemu vytěžených nebo zužitkovaných prvků z databáze a je nutno ho posoudit ve vztahu k objemu celkového obsahu databáze. Pokud totiž uživatel vytěží nebo zužitkuje kvantitativně významnou část obsahu databáze, jejíž vytvoření si vyžádalo vynaložení podstatných prostředků, vklad

připadající na vytěženou nebo zužitkovanou část je poměrně k tomu rovněž podstatný (viz výše uvedený rozsudek The British Horseracing Board a další, bod 70).

- 60 Jak uvedla Komise, je třeba v tomto ohledu dodat, že rozsah obsahu databáze na nosiči, na něž byly údaje pocházející z chráněné databáze přeneseny, není naproti tomu vůbec relevantní pro posouzení podstatného charakteru části obsahu této databáze dotčené údajným vytěžováním nebo zužitkováním.
- 61 Krom toho, jak zdůraznily jak společnost Apis, tak bulharská vláda a Komise, může být posouzení podstatného charakteru vytěžování nebo zužitkování z kvantitativního hlediska v každém případě provedeno pouze s ohledem na všechny prvky, které mohou být chráněny zvláštním právem z toho důvodu, že jednak tvoří databázi ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 96/9, a jednak vklad spojený s vytvořením této databáze má podstatný charakter ve smyslu čl. 7 odst. 1 uvedené směrnice.
- 62 Z toho vyplývá, že v takovém případě, jaký zmiňuje předkládající soud ve své druhé otázce, v němž je celý soubor prvků rozdělen do několika samostatných „podskupin“, je třeba pro účely posouzení, zda se údajné vytěžování nebo zužitkování z jedné z těchto podskupin týkalo kvantitativně podstatné části obsahu databáze, nejdříve určit, zda samotná tato podskupina představuje databázi ve smyslu směrnice 96/9 (viz v tomto ohledu rozsudek ze dne 9. listopadu 2004, Fixtures Marketing, C-444/02, Sb. rozh. s. I-10549, body 19 až 32), která krom toho splňuje kritéria poskytnutí ochrany podle zvláštního práva uvedená v čl. 7 odst. 1 této směrnice.
- 63 V případě kladné odpovědi rozsah prvků dotčené podskupiny, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány, musí být tedy srovnán s rozsahem celého obsahu pouze této podskupiny.

- 64 V případě záporné odpovědi a tehdy, pokud soubor prvků, jehož součástí je dotčená podskupina, sám o sobě představuje databázi, která může být chráněna podle zvláštního práva na základě čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 7 odst. 1 směrnice 96/9, musí být srovnán rozsah prvků údajně vytěžených nebo zužitkovaných z této podskupiny, jakož i případně z jiných podskupin s rozsahem celého obsahu zmíněného souboru.
- 65 K tomu je třeba rovněž upřesnit, že okolnost, že jednotlivé podskupiny téhož souboru prvků jsou uváděny na trh samostatně jako samostatné produkty, jako taková nestačí k tomu, aby jim byla přiznána kvalifikace databáze, která může být jako taková chráněna zvláštním právem. Taková kvalifikace totiž nespočívá na komerčních okolnostech, nýbrž ve splnění právních podmínek uvedených v čl. 1 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 uvedené směrnice.
- 66 Pokud jde o třetí otázku položenou předkládajícím soudem, je třeba zdůraznit, že podle judikatury Soudního dvora se pojem „kvalitativně ‚podstatná část obsahu databáze‘ “ vztahuje k rozsahu vkladu spojeného s pořízením, ověřením nebo předvedením obsahu předmětu vytěžení nebo zužitkování nezávisle na tom, zda tento předmět představuje kvantitativně podstatnou část hlavního obsahu chráněné databáze. Kvantitativně zanedbatelná část obsahu databáze může totiž představovat, pokud jde o její pořízení, ověření nebo předvedení, podstatný lidský, technický nebo finanční vklad (viz výše uvedený rozsudek *The British Horseracing Board* a další, bod 71).
- 67 Ve světle čtyřicátého šestého bodu odůvodnění směrnice 96/9, podle něhož by zvláštní právo nemělo vést ke vzniku nového práva k dílům, údajům nebo samotným prvkům databáze, bylo krom toho rozhodnuto, že vnitřní hodnota údajů dotčených vytěžením nebo zužitkováním nepředstavuje relevantní kritérium pro posouzení v tomto ohledu (viz výše uvedený rozsudek *The British Horseracing Board* a další, body 72 a 78).

68 Okolnost, že prvky, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z databáze chráněné podle zvláštního práva, získal pořizovatel ze zdrojů, které nejsou přístupny veřejnosti, může mít s ohledem na to, co bylo připomenuto v bodě 66 tohoto rozsudku – v závislosti na rozsahu lidských, technických nebo finančních prostředků vynaložených pořizovatelem ke shromáždění dotčených prvků z takových zdrojů – dopad na posouzení toho, zda došlo k podstatnému vkladu spojenému s „pořízením“ těchto prvků ve smyslu čl. 7 odst. 1 směrnice 96/9 (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 9. listopadu 2004, *Fixtures Marketing*, C-46/02, Sb. rozh. s. I-10365, body 34 a 38), a proto mít vliv na kvalifikaci těchto prvků jakožto kvalitativně podstatné části obsahu dotčené databáze.

69 Konečně, pokud jde o okolnost, kterou zmiňuje předkládající soud ve své šesté otázce, týkající se toho, že v dotčené databázi se nacházejí oficiální, veřejnosti přístupné prvky, je třeba zdůraznit, že jak z obecného významu výrazů použitých v čl. 1 odst. 2 směrnice 96/9 k definici pojmu „databáze“ ve smyslu této směrnice, tak z cíle, který spočívá v ochraně podle zvláštního práva, vyplývá, že zákonodárce Společenství měl v úmyslu definovat tento pojem široce, bez ohledu zejména na fyzický obsah dotčeného souboru prvků (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Fixtures Marketing*, C-444/02, body 19 až 21).

70 Krom toho, jak vyplývá z čl. 7 odst. 4 směrnice 96/9, zvláštní právo se uplatní nezávisle na tom, zda databáze nebo její obsah může podléhat ochraně, zejména podle autorského práva.

71 Jak uvedla bulharská vláda, z toho vyplývá, že okolnost, kterou uvedla společnost *Lakorda*, že prvky obsažené v právním informačním systému *Apis* nemohou z důvodu jejich oficiálního charakteru podléhat ochraně podle autorského práva, nemůže jako taková odůvodnit, že by soubor obsahující takové prvky nemohl být kvalifikován jako „databáze“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 96/9 nebo že by se na takový soubor nevztahovala ochrana podle zvláštního práva zavedená článkem 7 této směrnice.

72 Skutečnost, že všechny prvky shromážděné v souboru údajů nebo jejich část mají oficiální charakter a jsou přístupné veřejnosti, proto – jak uvádějí společnost Apis, bulharská vláda a Komise – nezprošťuje předkládající soud povinnosti ověřit ve světle všech relevantních skutkových okolností, zda tento soubor představuje databázi, která může podléhat ochraně podle zvláštního práva, z toho důvodu, že k pořízení, ověření nebo předvedení jeho celého obsahu byl nezbytný kvantitativně anebo kvalitativně podstatný vklad (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Fixtures Marketing, C-46/02, body 32 až 38).

73 Ani okolnost, že obsah chráněné databáze zahrnuje především oficiální prvky, které jsou přístupné veřejnosti, nezprošťuje předkládající soud povinnosti ověřit pro účely posouzení, zda došlo k vytěžování nebo zužitkování podstatné části uvedeného obsahu, zda prvky, které byly údajně vytěženy nebo zužitykovány z uvedené databáze, tvoří kvantitativně nebo případně kvalitativně podstatnou část celého obsahu této databáze v rozsahu, v němž co do jejich pořízení, ověření nebo předvedení představují významný lidský, technický nebo finanční vklad.

74 S ohledem na výše uvedené je na druhou, třetí a šestou otázku třeba odpovědět, že:

- Článek 7 směrnice 96/9 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud se jedná o celý soubor prvků zahrnující samostatné podskupiny, rozsah prvků, které byly údajně vytěženy nebo zužitykovány z jedné z těchto podskupin, musí být pro účely posouzení, zda došlo k vytěžování nebo zužitykování kvantitativně podstatné části obsahu databáze ve smyslu uvedeného článku, srovnán s rozsahem celého obsahu této podskupiny, jestliže tato podskupina představuje jako taková databázi splňující podmínky pro poskytnutí ochrany podle zvláštního práva. V opačném případě a tehdy, pokud uvedený soubor představuje takovou chráněnou databázi, musí být srovnán rozsah prvků, které byly údajně vytěženy nebo zužitykovány z jednotlivých podskupin tohoto souboru, s rozsahem celého obsahu tohoto souboru.

- Okolnost, že prvky, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z databáze chráněné podle zvláštního práva, získal její pořizovatel ze zdrojů, které nejsou přístupné veřejnosti, může mít – v závislosti na rozsahu lidských, technických nebo finančních prostředků vynaložených tímto pořizovatelem ke shromáždění dotčených prvků z takových zdrojů – dopad na kvalifikaci těchto prvků jako kvalitativně podstatné části obsahu dotčené databáze ve smyslu článku 7 směrnice 96/9.

- Skutečnost, že část prvků obsažených v databázi má oficiální charakter a je přístupná veřejnosti, nezprošťuje vnitrostátní soud povinnosti ověřit pro účely posouzení, zda došlo k vytěžování nebo zužitkování podstatné části obsahu uvedené databáze, zda prvky, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z této databáze, tvoří kvantitativně nebo případně kvalitativně podstatnou část celého obsahu této databáze v rozsahu, v němž co do svého pořízení, ověření nebo předvedení představují významný lidský, technický nebo finanční vklad.

K nákladům řízení

75 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) **Vymezení pojmů „trvalý přenos“ a „dočasný přenos“ ve smyslu článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází spočívá v kritériu délky doby uchování prvků vytěžených z chráněné databáze na jiném nosiči, než je nosič této databáze.**

Okamžikem, kdy došlo k vytěživání ve smyslu zmíněného článku 7 z chráněné databáze, která je přístupná elektronickými prostředky, je okamžik, kdy byly přenesené prvky uloženy na jiný nosič, než je nosič této databáze. Tento pojem „vytěživání“ nezávisí na cíli, který sledovala osoba, jež se dopustila dotčeného jednání, na případných změnách obsahu takto přenesených prvků, které provedla tato osoba, ani na případných rozdílech mezi strukturálním uspořádáním dotčených databází.

Okolnost, že fyzické a technické vlastnosti, kterými se vyznačuje obsah chráněné databáze, jsou obsaženy rovněž v databázi jiného pořizovatele, může být vykládána jako indicie toho, že došlo k vytěživání ve smyslu článku 7 směrnice 96/9, ledaže takovou shodu lze vysvětlit jinými skutečnostmi než přenosem mezi oběma dotčenými databázemi. Skutečnost, že prvky získané pořizovatelem databáze ze zdrojů, které nejsou přístupné veřejnosti, jsou uvedeny rovněž v databázi jiného pořizovatele, jako taková nestačí k prokázání takového vytěživání, ale může představovat jeho indicii.

Povaha počítačových programů použitých pro správu dvou elektronických databází nepředstavuje kritérium pro posouzení toho, zda došlo k vytěživání ve smyslu článku 7 směrnice 96/9.

- 2) Článek 7 směrnice 96/9 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud se jedná o celý soubor prvků zahrnující samostatné podskupiny, rozsah prvků, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z jedné z těchto podskupin, musí být pro účely posouzení, zda došlo k vytěživání nebo zužitkování kvantitativně podstatné části obsahu databáze ve smyslu uvedeného článku, srovnán s rozsahem celého obsahu této podskupiny, jestliže tato podskupina před-

stavuje jako taková databázi splňující podmínky pro poskytnutí ochrany podle zvláštního práva. V opačném případě a tehdy, pokud uvedený soubor představuje takovou chráněnou databázi, musí být srovnán rozsah prvků, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z jednotlivých podskupin tohoto souboru, s rozsahem celého obsahu tohoto souboru.

Okolnost, že prvky, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z databáze chráněné podle zvláštního práva, získal její pořizovatel ze zdrojů, které nejsou přístupné veřejnosti, může mít – v závislosti na rozsahu lidských, technických nebo finančních prostředků vynaložených tímto pořizovatelem ke shromáždění dotčených prvků z takových zdrojů – dopad na kvalifikaci těchto prvků jako kvalitativně podstatné části obsahu dotčené databáze ve smyslu článku 7 směrnice 96/9.

Skutečnost, že část prvků obsažených v databázi má oficiální charakter a je přístupná veřejnosti, nezprošťuje vnitrostátní soud povinnosti ověřit pro účely posouzení, zda došlo k vytěžování nebo zužitkování podstatné části obsahu uvedené databáze, zda prvky, které byly údajně vytěženy nebo zužitkovány z této databáze, tvoří kvantitativně nebo případně kvalitativně podstatnou část celého obsahu této databáze v rozsahu, v němž co do svého pořízení, ověření nebo předvedení představují významný lidský, technický nebo finanční vklad.

Podpisy.